

Професійна спілка

Професійна спілка (профспілка) – добровільна неприбуткова [громадська організація](#), [галузева спілка](#), що об'єднує громадян, пов'язаних спільними інтересами за родом їхньої [професійної](#) (трудової) діяльності ([навчання](#)).

Професійні спілки створюються без попереднього дозволу на основі вільного вибору їхніх членів, усі професійні спілки мають рівні [права](#).

Основним завданням профспілки це не допустити зниження заробітної плати нижче рівня, який зазвичай підтримується в різних галузях промисловості. Тобто вони хочуть запобігти падінню ціни робочої сили нижче її вартості.

В ЄС середній відсоток робітників у профспілках становить 22 %. Доля робітників сильно варіює у розвинутих країнах: у країнах Північної Європи (Фінляндія – 79 %, Данія – 77 %), від однієї чверті до третини в Італії (33 % у 2009 році), Великій Британії (28 %) та Канаді (29,4 %), менше однієї п'ятої в Німеччині (19,9 %), Японії (19,8 %), Австралії (18,5 %) і у Франції – (7,8 %).

Робітничі ради (англ. *Trade-Unions*, нім. *Gewerkvereine*, фр. *Syndicats ouvriers*) виникли у XIX ст. у процесі боротьби пролетаріату проти капіталістичної експлуатації.

Батьківщиною робітничих рад є Англія, де вони стали виникати із середини XVIII ст.

Більшість тред-юніонів із 1899 р. були об'єднані «Загальною федерацією трейд-юніонів».

1868 року був сформований Конгрес тред-юніонів (англ. *Trades Union Congress*), який з тих пір є головним координуючим органом профспілкового руху.

До 1920 року в профспілках Великої Британії перебувало близько 60 % усіх працівників країни.

Професійні спілки отримали своє широке визнання по всьому світу.

Так, наприклад, професійні робітничі ради у США були організовані за типом англійських. Першим професійним об'єднанням була організація Лицарі праці, що виникла у 1869 році, однак на початок двадцятого століття занепадала, після чого на перше місце вийшла «Американська федерація праці» (АФП).

У Німеччині в 1860-х роках існувало декілька типів робітничих рад: соціал-демократичні ради (нім. *Gewerkschaften*); Гірш-Дункерівські ради (нім. *Gewerkvereine*), пов'язані з партією вільномислячих; християнські (католицькі та євангелістські) ради робітників.

У Франції ради робітників дістали можливість вільно розвиватися лише за Третьої республіки. В 1904 році у країні нараховувалося 4227 робітничих синдикатів із 715 тис. членів. В 1906 році, на хвилі підйому профспілкового руху, була прийнята Амєнська хартія, яка закликала до непримиримої боротьби між пролетаріатом і буржуазією: профспілки визнавалися єдиною прийнятною формою об'єднання робітників, декларувалася відмова від участі в політичній (парламентській) боротьбі, а загальний страйк визнавався єдиним можливим способом знищення капіталістичного устрою.